

POSUDEK OPONENTA RIGORÓZNÍ PRÁCE

Jméno rigorózanta:	Valuš Antonín
Téma práce:	Dokazování ve sporech o náhradu škody
Rozsah práce:	155 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce (podle IS):	květen 2012

1. Aktuálnost (novost) tématu

Rigorózantem zvolené téma lze považovat především za aktuální. Obecně se otázkám náhrady škody věnuje stále víc pozornosti, především v oblasti hmotného práva, a to především v souvislosti s nedávno přijatým novým občanským zákoníkem (dále jen „NOZ“). Je proto zcela na místě promítnout tuto problematiku také do procesní roviny. Autor navíc klade před sebe nelehký úkol tím, že z této problematiky se zaměřuje na její specifickou výseč, a to na otázky dokazování.

Oponentské hodnocení: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda je rigorózant schopen samostatné tvůrčí činnosti, zda má hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky, jakož i zda si osvojil teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje a zda zvládl jejich aplikaci.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma je dílčí úzkou, avšak i tak značně obsáhlou a komplikovanou výsečí civilního procesu. Obsahuje v sobě však také aspekt komplexnosti. Autor totiž nevystačí pouze se znalostmi procesního práva, musí samozřejmě obsáhnout také hmotněprávní stránku věci a především vzájemné souvislosti mezi hmotným a procesním právem v této problematice. Dokazování obecně je však tématem, jemuž byla v naší procesualistice věnována vždy náležitá pozornost a lze tudíž čerpat z bohaté literatury monografické i časopisecké. Právě při aplikaci obecného na dílčí výseč problematiky může rigorózant osvědčit schopnost samostatné práce a koncepčního a tvůrčího myšlení.

Oponentské hodnocení: Náročnost zvládnutí těchto otázek, jakož i prokázání praktických znalostí, při čemž lze čerpat z bohaté literatury, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Již formální členění práce napovídá, že práce je vybudována s jasnou autorskou koncepcí zpracování tohoto specifického tématu. Práce je totiž rozdělena na dvě hlavní části: I. Obecné výklady o dokazování a II. Dokazování ve sporech o náhradu škody. V první části se tak autor věnuje samotnému pojmu a předmětu dokazování (kap. 1), zásadám, kterými je dokazování ovládáno (kap. 2), povinností účastníků (kap. 3), průběhu dokazování (kap. 4), včetně případů, kdy jsou třeba odborné znalosti (kap. 5) a též hodnocení důkazů (kap. 6). Žádná důležitá obecná otázka tedy nezůstává opomenuta. Ve druhé části se pak zaměřuje na teoretické otázky odpovědnosti za škodu (kap. 7), aby v zápětí přešel k výkladu o skutečnostech, které prokazují poškozený (kap. 8) a škůdce (kap. 9). Vedle toho práce obsahuje také úvod a závěr. V úvodu autor pregnančně formuluje cíl práce, kterým je: „*podat ucelený výklad pojednávající o specifikách procesního dokazování ve sporech o náhradu škody, přičemž důraz je kladen na sporné otázky vznikající při praktické aplikaci*“

příslušných právních předpisů (...) a odpovědět na otázku, zda je současná koncepce odpovědnosti za škodu z hlediska procesního dokazování způsobilá být funkčním nástrojem k ochraně porušených či ohrožených subjektivních práv, popřípadě navrhnout, jaké změny v budoucí právní úpravě vyžadovat.“ Tomuto cíli je systematika práce také bez výjimky podřízena. Již rozdělení práce na „obecnou“ a „zvláštní“ část skýtá autorovi možnost nejprve vybudovat teoretický podklad pro dílčí úvahy ve druhé části práce, což nepochybně umocňuje význam závěrů, k nimž autor dospívá. Kromě toho, jsou jednotlivé kapitoly v obou částech členěny do přehledných dílčích celků, při čemž jejich volba jasně dokládá autorovu dobrou orientaci jak v teorii dokazování, tak v teoriích zabývajících se v hmotném právu náhradou škody. Podrobný rozbor těchto dílčích částí by byl nad rámec posudku, v obecnosti však lze konstatovat, že autor systematiku vybuďoval přísně logicky při podřizení postupu od obecného ke zvláštnímu a že žádná důležitá otázka nezůstala stranou jeho pozornosti.

Oponentské hodnocení: Systematika práce odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování tématu i použitých právně-hermeneutických metod. Systematické i formální členění práce odráží schopnost koncepčního myšlení při stavbě vlastního textu na velmi vysoké úrovni.

4. Vyjádření k práci

Již z předchozího bodu posudku vyplývá, že předložená práce vyniká především zdařilou systematikou práce, která odráží autorovu jasnou koncepci zpracování tohoto specifického tématu. Právě vzhledem ke specifčnosti tématu je tak systematika práce jasným dokladem autorovy schopnosti samostatného tvůrčího myšlení. Stejně kvality však práce vykazuje také co do hloubky zpracování tématu, tak co do práce s literaturou a judikaturou, a to jak domácí, tak zahraniční. Nejen, že je autorův výběr literatury značně obsáhlý (ze seznamu vyplývá, že pracoval s téměř devadesáti prameny), ale také reprezentativní. Z textu práce je zřejmé, že autor nejen práce Dworkina, Holländera, Hory a Macura důsledně cituje, ale navíc, že se s jejich pracemi skutečně detailně seznámil, neboť bez detailní znalosti těchto děl by nemohl v práci zbudovat tak důkladnou teoretickou oporu pro své závěry.

Kladně hodnotím také autorovu snahu podat srovnání s přístupy v anglosaském právním systému. Zde lze uvést drobnou výtku, že autor nevyčlenil pro tyto pasáže samostatné kapitoly či podkapitoly (příjemně překvapený čtenář je tak dohledá přímo v textu, zejm. str. 92 a násl., 126 a násl. a drobnou zmínku též na str. 149 a pak samozřejmě v závěru na str. 155).

Závěr práce je důsledně pojat jako syntéza získaných poznatků, při čemž autor nad rámec toho připojuje též stanoviska *de lege ferenda* (v souvislosti s NOZ, který zmiňuje) a zároveň se vyslovuje k paradigmatu, které položil v úvodu práce. Závěr práce je tak mimořádně konzistentní, plně podložen dílčími závěry, které autor činil v práci průběžně.

Kontrola práce provedená automaticky pomocí SIS ohledně shod s jinými pracemi indikuje negativní výsledek (nenalezeny žádné shody).

Na základě uvedeného lze práci považovat za mimořádně zdařilé zpracování tématu.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce je uveden již výše. Autor tento cíl splnil, pro veškeré jeho závěry lze nalézt oporu v textu práce.
Samostatnost při zpracování tématu	Rigorózní při zpracování zvoleného tématu prokázal schopnost samostatné práce na

	vysoké úrovni.
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako velmi zdařilou.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Práce rigorózního autora s literaturou je blíže hodnocena již výše. Ze seznamu vyplývá, že autor pracoval s téměř devadesáti literárními zdroji, ať už monografického či časopiseckého charakteru a s cca osmdesáti judikáty. Vzhledem k požadavkům kladeným na práce tohoto druhu je autorova práce s literaturou na vynikající úrovni.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Rigorózní téma zvolené v názvu rigorózní práce zpracoval co do podrobnosti způsobem více než odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu. Lze tedy uzavřít, že autor zvolené téma zpracoval a vyčerpал dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů pravděpodobně odpovídá průměrné normostraně. Součástí práce nejsou žádné přílohy. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je vynikající.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

6.1 Připomínky – viz výše v rámci podrobného hodnocení.

6.2 Otázky k zodpovězení při obhajobě:

1) Lze podle názoru autora najít v anglosaském právním systému prvky, kterými by bylo možné se de lege ferenda inspirovat též v našem právním řádu?

2) Obstojí současná právní úprava dokazování v OSŘ před konstrukcemi, které přinášejí v této oblasti NOZ?

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená rigorózní práce, jak po stránce formální, tak i obsahové, splňuje požadavky kladené na rigorózní práce, tj. prokázat schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
---	--------------	---

V Praze dne 3. srpna 2012

JUDr. Dita Frintová, Ph.D.
oponent rigorózní práce